

[Johs. E. Larsen.]

1918. Som det allerede blev udtalt under nævnte lovs behandling i rigsdagen, kan den mellem land og by indgåede overenskomst kun anses at være bindende for amtsrådet, medens regering og rigsdag må være frit stillet med hensyn til fællesskabets bevarelse eller ændringer i dets grundlag.

Overenskomsten af 1918 har i den forløbne periode virket tilfredsstillende, og der har ikke i den bornholmske befolkning hævet sig røster for, at fællesskabet skulle ophæves eller ændres. Det vakte derfor nogen forbavselse, da et flertal af amtsrådets landbovalgte medlemmer uden nærmere motive-ring opsagde overenskomsten. En senere undersøgelse har desuden vist, at ingen af parterne kan siges at være forfordelt i økonomisk henseende ved de nugældende regler. Under forhandlingerne om en ny overenskomst blev det anført, at flere af amtskommunens hidtidige fælles opgaver nu var bortfaldet som følge af ændret lovgivning, og at det derfor ikke var påkrævet at bibeholde en særstilling for Bornholm. Fra anden side blev under forhandlingerne fremdraget synspunkter, som jeg kan tilslutte mig, gående ud på at det amtskommunale samarbejde har dybe rødder i det bornholmske samfund, og at Bornholms fjerne beliggenhed fra det øvrige land undertiden rejser særlige problemer for denne landsdel. Endvidere bør man ikke se bort fra de usikre forhold, der råder i verden; i tilfælde af, at forbindelsen med det øvrige land skulle blive afbrudt, kan det være af betydning at have et organ, som er fælles for hele øens befolkning.

Efter langvarige forhandlinger mellem parterne er det lykkedes at tilvejebringe grundlag for en ny overenskomst, så at det amtskommunale fællesskab fortsat kan bevares, hvilket gennemgående er blevet hilst med tilfredshed. De nye bestemmelser, der er optrykt i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag, afviger en del fra den nugældende ordning, idet de landbovalgte medlemmer af amtsrådet fremtidig får den afgørende indflydelse på vejsager samt på beslutninger om afholdelse af hartkornsudgifter. Endvidere sker der en ændring med hensyn til sygehusudgifterne, der fremtidig fordeles mellem land og by og mellem købstæderne indbyrdes i forhold til sygedage.

Man har vist lov til at sige, at det foreliggende lovforslag betegner statsmyndighedernes godkendelse af den nye overenskomst. Forslaget til lov om ændring i reglerne om det amtskommunale fællesskab på Bornholm går ud på, at der vedagl. an-

ordning skal kunne fastsættes visse regler i overensstemmelse med den af både land og by tiltrådte overenskomst, samt at de i loven om en fælleskommunal udligningsfond givne særregler for Bornholm udgår, hvorefter nyordningen af det amtskommunale fællesskab for Bornholm træder i kraft den 1. april 1949.

Da der nu er fuld enighed mellem de interesserede parter om at fortsætte fællesskabet på de i overenskomsten angivne vilkår, skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Johannes Jensen: Det foreliggende lovforslag vedrørende ændring i reglerne om det amtskommunale fællesskab på Bornholm tager jo i § 1 sigte på en mere retfærdig økonomisk fordeling mellem landkommuner og købstæder af amtsfondens udgifter til sygehusvæsenet, så at de i fremtiden fordeles efter antal sygedage. I § 2 foreslås det, at beslutninger i vejsager og om udgifter iøvrigt, der fordeles efter hartkorn, skal træffes udelukkende af de af landkommunerne valgte medlemmer af amtsrådet, men dog således, at de af købstæderne valgte medlemmer kan deltage i forhandlingerne om disse spørgsmål. Ved § 3 foretages den ændring, at tilskuddene fra den fælleskommunale udligningsfond ydes som i det øvrige land.

Da der er enighed om disse ændringer mellem Bornholms samtlige byråd og landbovalgte medlemmer i amtsrådet, kan jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende forslag.

Korsgaard: Den indgåede overenskomst mellem de bornholmske landbovalgte og byvalgte amtsrådsmedlemmer, som er grundlaget for dette lovforslag, har vi ikke så forfærdelig meget at sige til, da man på Bornholm jo er fuldstændig enige om, hvordan det fremtidige samarbejde der mellem byerne og amtet skal være. Jeg er enig med den ærede ordfører for det socialdemokratiske parti (Johs. E. Larsen) i, at det kan have en vis betydning for den lidt fjerntliggende ø, at der er et samarbejde, et intimt samarbejde, mellem bykommunerne og amtskommunen.

Om jeg ville være gået med til overenskomsten, der er truffet mellem land og by, helt som den foreligger, er en sag for sig. Jeg ville i hvert fald for mit vedkommende have strittet noget imod bestemmelsen i punkt 4 i overenskomsten om, at i alle sygehusbestyrelserne skal formanden for bestyrelsen vælges blandt byrådets repræ-